

Flow Traders wil groeien, maar voelde zich gehinderd door toezichtseisen in Europa. Daarom maakte het handelshuis in oktober bekend, zijn hoofdkantoor te verplaatsen naar Bermuda. Zonder Europese eisen over aan te houden kapitaal zou het voor de handelaren van Flow Traders gemakkelijker zijn om te groeien, ook door overnames. De beursnotering in Amsterdam blijft gewoon bestaan.

De bevoegdheden en de zeggenschap van aandeelhouders zijn op Bermuda op een groot aantal vlakken een stuk kariger, zo niet geheel weggespoeld. Niet alleen bestaan er geen toezichtseisen omtrent bufferkapitaal, maar ook de rechtsbescherming voor aandeelhouders is onderontwikkeld. Zo kunnen aandeelhouders niet naar een rechter (zoals in Nederland de Ondernemingskamer) stappen bij een geschil met Flow Traders en kiest de onderneming ervoor de Nederlandse Code voor goed ondernemingsbestuur niet langer te volgen. Dat is een slechte keuze voor een bedrijf, dat in en vanuit Nederland heeft kunnen groeien en worstelt met bredere maatschappelijke acceptatie in Nederland. De keuze voor een eiland met een omstreden zakelijke reputatie duidt op het niet ‘in control’ zijn van de onderneming en een gebrek aan maatschappelijke antenne van de ondernemingsleiding.

In opspraak

Na de inval van Rusland in Oekraïne in februari 2022 besloten veel ondernemingen hun activiteiten in Rusland af te bouwen en te staken. **Heineken** was een van de ondernemingen die publiekelijk aankondigde te vertrekken en geen nieuwe investeringen ter plaatse meer te doen. Begin 2023 bleek de werkelijkheid een stuk weerbarstiger, toen de media berichtten dat de brouwer meerdere nieuwe producten in Rusland had gelanceerd in 2022. De maatschappelijke verontwaardiging was groot; minister Hoekstra van Buitenlandse zaken sprak van “moreel niet uit te leggen” handelen. Ook EI-VEB was kritisch over het zwabberende communicatiebeleid van Heineken ten aanzien van de terugtrekking uit Rusland. Financieel en reputationeel zijn de gevolgen aanzienlijk. Heineken ontkwam er niet aan begin maart 2023 haar excuses aan te bieden voor de tekortschietende communicatie.

Eind februari 2023 kwam het beursgenoteerde handelsbedrijf **B&S** met de mededeling dat de ceo en oprichter/commissaris/grotaandeelhouder Willem Blijdorp hun functie neerlegden. Ook werd publicatie van de jaarrekening uitgesteld, een ernstig te nemen signaal voor beleggers. Het was het voorlopige hoogtepunt van onverkwikkelijke gebeurtenissen bij de onderneming die formeel gezien vanuit Luxemburg opereert. In 2022 kwamen de onderneming en grotaandeelhouder Blijdorp meerdere malen in opspraak vanwege de schijn van belangenverstrengeling, interne ruzies en onverkwikkelijke pogingen om B&S van de beurs te halen.

Voor **Philips** was 2022 het jaar waarin de slaapapneu-affaire het bedrijf, patiënten, klanten en aandeelhouders in haar greep bleef houden. De beurskoers van het medisch technologieconcern daalde met ruim 70 procent ten opzichte van de piek van april 2021, het moment dat het bedrijf voor het eerst een voorziening nam om mogelijk gemankeerde apparaten terug te roepen. In april 2021 waarschuwde Philips voor het eerst voor kwaliteitsproblemen bij deze apparaten. Voor aandeelhouders mochten de problemen nieuw zijn, binnen het Philips-concern waren ze dat geenszins. In 2016 ontving dochter Respironics al de eerste klachten van consumenten over afbrokkelend schuim. Roy Jakobs volgde per 1 oktober 2022 de vroegtijdig vertrokken Frans van Houten op als bestuursvoorzitter. Zijn eerste jaarcijferpresentatie in januari van dit jaar stond in het teken van nieuw realisme. Jakobs kondigde een grote ontslagronde aan, verlaagde de uitgaven aan onderzoek en ontwikkeling, terwijl de zeggenschap deels wordt verschoven van het hoofdkantoor naar de afzonderlijke divisies.

Philips moet dit dossier in eerste instantie in samenspraak met de FDA en het Amerikaanse Openbaar Ministerie zien op te lossen. Wat de uiteindelijke schade uit claims van patiënten, klanten en aandeelhouders gaat worden, was bij het ter perse gaan van dit jaarverslag nog onduidelijk. EI-VEB heeft Philips voor de beleggersschade aansprakelijk gesteld. Philips wil in de tweede helft van 2023 meer duidelijkheid bieden.